

Stanisław A. Wotowski

Dom prízrakov

Kriminálny prípad, ktorého vyriešenie komplikujú nevysvetliteľné úkazy.
Vraždi nadprirodzený démon alebo ľudský páchatel'?

EUROPA

Stanisław A. Wotowski

EUROPA

This publication has been supported
by the © POLAND Translation

Tento projekt finančne podporil

U. fond
na podporu
umenia

Stanisław A. Wotowski: Dom prízrakov

Preklad a doslov © Tomáš Horváth 2017

Návrh prebalu a grafická úprava © Martin Vrabec 2017 **bee&honey**

Sadzba © Milan Beladič (www.beeandhoney.sk) 2017

Ako sedemnásty zväzok edície Renfield

vydalo © Vydavateľstvo Európa, s.r.o. 2017

Prvé slovenské vydanie

www.vydavatelstvo-europa.sk

ISBN 978-80-89666-37-9

Dom prízrakov

editícia
Renfield

Zväzok 17

I.

ZVLÁŠTNE UDALOSTI

– Spokojne spi a príliš sa neznepokojuj tým, čo som ti porozprával, – povedal Fred a stisol detektívovi ruku na rozlúčku.

Den zostal sám.

Na nočnom stolíku sa mihotal slabý plamienok sviečky. Cez otvorené okná sa rinula vôňa líp a kvetov a z diaľky doliehalo kvákanie žiab a štekot psov – zvuky také charakteristické pre letnú noc na dedine.

Den v zásade nebol nejakým veľkým milovníkom vidieka. Keď sedel v meste, občas rojčil, že by sa chcel ocitnúť uprostred lúk a polí, keď sa však uprostred nich naozaj ocitol, veľmi rýchlo sa mu začalo cnieť za ruchom a vravou hlavného mesta. Takže bolo treba použiť magnet, a to nie hocijaký, aby detektíva pritiahli do pohraničia, do toho veľkého paláca. Návnada bola lákavá, a keď teraz ešte spomínal na to, čo mu rozprával Fred vo Varšave, ako aj na to, čo mu zopakoval pred chvíľou, pokyvkal hlavou.

– No... veru... neobyčajné veci...

Napriek dlhej ceste a únave nepocit'oval ospalosť. Siahol po cigarete, zapálil si a hlboko vdýchol dym do pľúc. Dym sa vinul v špirálach, nadobúdajúc prapodivné tvary: tvary fantómov a prízrakov, pomaly sa rozplývajúcich vo vzduchu.

– Samí duchovia! – zamyslel sa a opäť sa zľahka usmial.

Izba, v ktorej mal Den bývať, pôsobila naozaj desivým dojmom. Veľká, s klenutým stropom, pripomínala kláštorňú refektár. Samozrejme, samotný palác, či skôr zámok, postavili na konci 17. storočia. Až za čias Stanislava Augusta ho prispôbili súčasnejším požiadavkám. A ak prízemie bolo radikálne prestavané, ako si stihol zbežne všimnúť, keď pricestoval, a staré komnaty prerobili na rad salónov, tak prvé poschodie malo ešte stále charakter zámočkov v pohraničí. Bolo tam množstvo výklenkov, kamríkov, dvier, šikovne poukryvaných v múroch... Zvláštny dojem posilňovalo ešte aj to, že komnaty na poschodí boli značne zanedbané a starý štýlový nábytok pokrývali vrstvy prachu. Súčasní majitelia ich takmer nevyužívali: obmedzili sa na to, že obývali prízemnú časť, a zväčša boli uzamknuté. Pre Dena upratali „refektár“, a to vďaka naliehavým

detektívovým prosbám, keďže... dôrazne žiadal, aby ho ubytovali práve tam.

Takže teraz, keď nemohol zaspať, blúdil pohľadom po komnate ponárajúcej sa do temnoty, sotva osvetlenej slabým svetielkom sviece vo vysokom striebornom svietniku, ktorý stál na stolíku vedľa. Z kútov vykúkali veľké skrine a nábytok v štýle Ľudovíta Filipa a zo začernených rámov hľadeli akísi patriarchovia so sivými bradami a rytieri v ťažkých brneniach. Nepozerali ani výhražne, ani zvedavo, akoby mali byť udivení prítomnosťou votrelca.

Ako tak mechanicky prechádzal zrakom po portrétach, spomínal si Den na okolnosti, ktoré ho sem priviedli.

Den sa poznal s Fredom Podbereským už dost' dlho. Poznal, ba dokonca ho mal aj veľmi rád, hoci tá známosť mala aj dlhšiu prestávku. Napokon, Freda bolo ťažko nemať rád. Bol jedným z tých ľudí úprimnej, srdečnej náture, vždy ochotných pomôcť, akí sú v dnešných časoch všeobecne sa rozmáhajúceho grobianstva a egoizmu čoraz zriedkavejší.

Zoznámili sa už pred rokmi, keď Fred, ktorý sa ešte nemohol vrátiť na svoj statok, zdevastovaný boľševickou inváziou, býval vo Varšave a Den ešte len začínal so svojou profesiou detektíva. Stretli sa kvôli nejakému triviálnemu prípadu – hádam krádeži u jednej z Fredových sesterníc, ktorú Den bleskurýchle objasnil. Od tej chvíle sa ich oficiálny vzájomný vzťah premenil na viac priateľský. Podbereski, ktorého priťahovalo romantické povolanie detektíva, plné nebezpečenstva a neobyčajných dobrodružstiev, ho začal často navštevovať. A keďže mnoho nocí strávili rozhovormi pri fľaške, familiárne si potykali, čo spečatilo ich priateľstvo.

Neskôr Den stratil Freda z očí.

Podbereski sa vrátil na statok a snažil sa usilovnou prácou zaplátať ujmy na majetku, ktoré tam spôsobila vojnová trma-vrma, a tak Varšavu navštevoval len zriedka. Ich priateľstvo, ktoré neživila listová korešpondencia, pomaly odumieralo, upadajúc do zabudnutia. Ľudia sú dnes príliš leniví nato, aby si navzájom písali: veru, nenávratne sa už stratili časy Hańskej a Balzaca, keď sa ľudia desiatky rokov ľúbili na diaľku písaním listov.

Preto sa detektív veľmi začudoval aj potešil, keď ho pred týždňom navštívil Fred.

Na prvý pohľad sa vôbec nezmenil – len akoby sa stal vážnejším. Hoci mal blízko k tridsiatke, naďalej vyzeral ako mladíček – štíhly,

ohybný a vysoký. Svetlé blond'avé vlasy mu neposlušne padali do čela, opálená, hladko vyholená tvár svedčila o blízkej známosti s nie-meňským víchrom. Jeho oči, ktoré obyčajne pozerali na svet veselo, teraz zastieral tieň zádumčivosti.

Po prvých vreľých slovách zvitania, keď obaja na okamih zamkli, začal Den uvažovať, aká príčina k nemu jeho priateľa privádza, pretože po rokoch sa priatelia zriedkakedy zjavia len tak pre nič, za nič. Akoby Podbereski tieto jeho myšlienky vycítil, začal trochu v rozpakoch:

– Hm... Veru, nie je to odo mňa pekné, že som sa doteraz neozval... Ale pochop... Na dedine je toľko práce... Človek je tam zaneprázdnený od rána do večera...

– Ale, samozrejme... chápem... – prisvedčil detektív zo zdvorilosti, s ľahučkým nádychom irónie.

Ten odtienok irónie neušiel Fredovej pozornosti. Nedokázal sa dlho pretvarovať, a preto živo zvolal:

– Počúvaj! Čo ťa mám čo klamať! Som ničomník, a basta! Sto ráz, keď som bol vo Varšave, som sa k tebe chystal, a večne mi niečo vošlo do cesty... A teraz...

– Teraz, – skočil mu do reči Den a usmial sa, – si prišiel, lebo máš pre mňa prípad! Niet lichôtky bez oplátky... Vrav, a rovno. Krádež? Vydieranie? Prepadnutie?

Aj Fred sa rozosmial, keď detektív postavil vec tak priamo. No pokrútil hlavou.

– Nepopieram, – povedal, – že ma sem priviedol istý prípad... Veľmi sa hanbím a vynasnažím sa to v budúcnosti napraviť a uzmiert' sa s tebou... No nie je to žiaden z tých prípadov, ktoré si vymenoval.

– A teda? – opýtal sa Den, v ktorom sa prebudila zvedavosť.

Fred odrazu naňho vypálil:

– Milý môj! Zaoberal si sa niekedy okultizmom, špiritizmom a podobnými čertovskými záležitosťami?

Detektív pozrel udivene na svojho priateľa.

– Isteže, – odvetil, – čítal som mnoho diel z tejto oblasti... No nechápem, čo to môže mať spoločné s mojím povoláním?

– Práveže má, a veľmi veľa... Lebo predstav si len, že u nás v Podbereží sa dejú také veci, ktoré sú vskutku nad ľudský pochop.

– No, no...

– Vidím tvoj ironický úsmev... Aj ja som bol ešte donedávna neveriaci Tomáš...

– Takže teda duchovia, príznaky a podobné záležitosti? – opýtal sa Den žartovne, a keď Podbereski prikývol, dodal: – Ver mi, vždy keď som mal v praxi do činenia s podobnými „úkazmi“, dali sa vysvetliť omnoho prirodzenejším spôsobom...

Freda až nadvihlo.

– Práve preto som dobehol za tebou! Ty, taký chladnokrvný, so železnými nervami, ktorý sa ovládaš, skôr niečo pochopíš z tej histórie a pomôžeš nám, lebo my sami už nevieme, kam z konopí...

– Zapál si cigaretu a vrav pekne od začiatku! – povedal detektív, pričom vytiahol striebornú tabatierku pokrytú monogramami. – Rád si vypočujem historiku o čertoch...

Podľa toho, ako sa priateľovi chveli prsty, keď si vyberal cigaretu, Den poznal, ako silne je rozrušený.

– Začnem teda od začiatku, – dal sa rozprávať Fred a zhlboka si potiahol cigaretového dymu. – Od začiatku... Ako vieš, na našom statku, v Podbereží, sa nachádza veľký palác, ktorý dokonca občas ľudia zvyknú nazývať zámok, keďže sa ešte zachovala jeho stará bašta... Bývame tam... rodičia umreli ešte pred vojnou... Takže tam bývame moja sestra, ja a strýc Karol... brat nášho nebohého otca... Plus ešte niekoľko osôb služobníctva. V tom zámku som od detských liet vyrastal spolu so svojou sestrou a nikdy som si nevšimol nič podozrivé... Začalo sa to až pred mesiacom...

– Čo sa začalo?

– Strýc Karol je úplný blázon do okultizmu! Odkedy prišiel o svoj statok a začal bývať s nami, neustále opakuje, ako „vycítil“, že v paláci „straší“. Tvrdil, že v noci počuje šuchotanie, podivné kroky, ba dokonca vidí aj neobvyklé svetielka...

– Bežné halucinácie?

– Aj ja som si to zozáčiatku myslel a strýkovi som sa poriadne smial. Bez akéhokoľvek rešpektu som sa mu vysmieval pre jeho staré knihy, všakovakých Agrippov, Paracelsov a Léviho, ktoré neustále hlce. Myslel som si, že pod ich vplyvom fantazíruje...

– To je predsa jasné!

– Len počkaj! Rýchlo som však bol nútený uznať, že nie všetko možno pripísať na vrub fantázii.

– Zaujímavé... – zamrmlal detektív ešte stále ironickým tónom.

– Potom začala o strašidlách rozprávať Wandička, moja sestra... A vieš, Wanda je dievča zo statku v pohraničí! Takmer stále v sedle,

večne sa preháňa so psami po poliach, vie slušne zaobchádzať aj s browningom a dupľovkou – tú veru len tak ľahko nenastrašíš! Nuž teda, aby si celej tej histórii dobre rozumel, musím ti načrtnúť plánik nášho paláca. Prízemie obývam ja spolu so sestrou a služobníctvom. Prvé poschodie pozostáva z dlhej chodby a po oboch jej stranách sa nachádzajú izby. Zatiaľ tam len veľmi zriedka nocoval nejaký náš hosť a sami sme horné poschodie nazývali múzeum, keďže komnaty zapĺňa starý nábytok a obrazy. Keď sa k nám nastáhoval strýc Karol a obsadil dve izby po ľavej strane chodby, tak hoci sme predtým ani my, ani naši návštevníci nikdy nespozorovali nejaké neobvyklé úkazy – napriek tomu, že o našom paláci ako o každom starom sídle kolujú rozličné legendy –, začal s plnou rozhodnosťou tvrdiť, že v komnatách oproti na pravej strane „straší“ a že tieto úkazy vychádzajú z poslednej izby na konci chodby... Vtedy sa Wanda, ktorá si chcela na vlastnej koži overiť, koľko pravdy v sebe obsahuje strýkovo rozprávanie, rozhodla tam prenocovať. V prvú noc začula čosi ako rinčanie ťažkých reťazí, ťahaných po chodbe... Vyletela so zapáleným svetlom na chodbu, no nestretla nikoho, len v rovnakej chvíli s ňou vyzrel z dverí aj strýc Karol... Aj jeho zobudil ten desivý hluk... Takže to nebola žiadna halucinácia!

– Hm... – zamrmlal detektív, prechádzajúc si rukou po čele. – To je zvláštne...

– Však? No to je ešte len začiatok! Hneď sa ti vlasy postavia dupkom! Zrejme som pomerne odvážny, ale... No, veď počúvaj ďalej. Wandu táto udalosť zatiaľ ešte veľmi neznepokojila. Druhého dňa žartovala, že spolu so strýkom podľahli hre rozrušených nervov alebo že ju strýko chcel nastrašiť a sám po chodbe niečo ťahal... Tak tam teda išla spať aj druhú noc. Odrazu nás zobudí desivý krik. Bežím hore spolu so sluhom, starým Mateuszom, a vidím, že do prekliatej izby sa pred nami ponáhľa aj strýc Karol, bledý a roztrasený... Vtrhneme tam. Wanda leží na posteli v mdlobách... S veľkou námahou sa nám ju podarilo vzkriesiť... Dlhو čosi nezmyselne bľabotala, prechádzajúc po nás neprítomným pohľadom, a ukazovala na svoj krk, na ktorom bolo vidieť nejaké stopy. Až potom, keď sme ju zniesli na prízemie a objavil sa prvý jas brieždenia, sa trošku upokojila. Jej zážitok je neuveriteľný! Keď teda ležala v posteli, prebudená, očakávajúc, či sa nezopakujú včerajšie zvuky, odrazu nadobudla zvláštny pocit, že v izbe nie je sama. Vyskočí teda z lôžka aj s browningom v ruke, no

nevie nájsť nič podozrivé. No odrazu bez akejkolvek príčiny – pretože okná boli zavreté – zhasnú dve sviece, ktoré sa nachádzali vedľa nej na nočnom stolíku, a ona zacíti silný ľadový závan, čo ich zahasil... „Kto je tu?“ zvolá prestrašeným hlasom, no nedostane odpoveď... No v temnote vidí akoby kontúru ľudskej hlavy, a v nej veľké ohnivé oči, ako na ňu hľadajú s neopísateľnou nenávisťou... Wanda sa chce pohnúť, zdvihnúť zbraň pripravenú na výstrel... Nemôže... Tie strašné zrenice na ňu pôsobia hypnotickou silou, robia ju celkom bezvládnou, tak ako pohľad hada upretý na vtáčika – korisť.... Približujú sa, opájajú sa utrpením svojej obete... A vtom zrazu, – vraví Wanda, – pocítila studené kostnaté prsty ako prsty kostlivca, ako jej pomaly blúdila po tele... Keď ich cítila, revolver jej vypadol z bezvládnej ruky na lôžko, a tie prsty ako dáke príšerné tykadlá liezli pozdĺž prs až k hrdlu... a keď sa dostali k hrdlu, začali ju škrtiť... Ani sama nevie, ako sa z nej vydral ten výkrik zdesenia, keď predtým zo seba nemohla dostať ani hláska...

– Podivuhodné! – zvolal Den, ktorý nevedel, čo si má o vypočutom príbehu myslieť. – Videli ste na vlastné oči tie stopy?

– Tak ako teraz vidím teba! – odvetil Fred. – Štyri sivo-červené podliatiny, pochádzajúce celkom zrejme z nejakého stisku... Wanda, veselá a nespútaná ako živé striebro, sa dodnes z toho nevie spamätať... Odohralo sa to zhruba pred týždňom... Samozrejme, po tejto udalosti už neskúšala opäť nocovať na poschodí... A na prízemie, napriek všetkej svojej láske k okultizmu, sa presťahoval aj strýc Karol...

– Vravíš, že sa to odohralo pred týždňom? A odvtedy sa už nestali žiadne neobyčajné udalosti?

– Počkaj, to ešte nie je koniec... Po tej Wandinej príhode, keď už ani strýko nechcel ďalej bývať vo svojej izbe, som sa rozhodol, že to všetko preskúmam osobne...

– A aký bol výsledok? – až teraz sa Den zdal byť vzrušený.

– Konečne ťa to zaujalo! – zľahka sa usmial Podbereski, keď videl, s akým záujmom detektív hltá jeho slová, zatiaľ čo na začiatku počúval pomerne dosť ľahostajne. – Hneď sa dozvieš... Chcel som si to teda overiť osobne, a tak som sa rozhodol nocovať spolu so starým Mateuszom v tej izbe, poslednej na pravej strane chodby, v ktorej nocovala Wanda a v ktorej sa podľa našich rodinných rozprávání mala kedysi dávno odhrať vražda... Dobré som sa vyzbrojil a vzal so sebou aj psa, veľkého vlčiaka. Postavili sme do kútov izby sviece a čakali, čo sa bude diať... Zabudol som ešte dodať, že tie čertoviny sa dejú výlučne

v noci, počas dňa tam neuvidíš nič... Nemuseli sme veru dlho čakať... Sotva odbila polnoc, sviece – a bolo ich zo desať – zhasli. Sfúkli ich akési neviditeľné ústa a pred nami zažiarili tie strašné oči, o ktorých hovorila Wanda...Pes so skučaním utiekol pod posteľ... V tých očiach bolo čosi také príšerné, že ja, ktorý som si o sebe doposiaľ myslel, že nepoznám nič také ako strach, som najprv pár ráz naslepo vystrelil a potom som vzal nohy na plecia a s neľudským revom utiekol z izby. A za mnou so skučaním aj pes... Keď som sa po chvíli vrátil aj s ostatným služobníctvom a so svetlom, našli sme na dlážke ležať Mateusza. Našťastie, nič sa mu nestalo a na jeho tele sme nenašli žiadne stopy ani zranenia. Omdlel od strachu tak ako Wanda a až po dlhšom kriesení sa nám ho podarilo prebrať... Od toho okamihu som to prekľiate poschodie zamkol na štyri západy a nikomu som nedovolil do tých komnát ani len nazrieť. Niekedy sa nám zdá, že sa odtiaľ ozývajú akési výkriky alebo rinčanie reťazí... Nuž, a ja som prišiel za tebou, aby si nás ratoval, lebo v súčasnej situácii moja sestra nechce naďalej bývať v paláci, a ak to takto pôjde ďalej, budem celé hospodárstvo musieť za pár grošov predať... A teraz, keď už všetko vieš, poraď, ak môžeš! Čo si o tom všetkom myslíš?

Na chvíľu sa rozhostilo mlčanie. Denovi bolo zaťažko dať odpovedť okamžite.

Uvažoval. Nepochyboval, že si Fred nevymysľá. Keďže Freda dobre poznal, vedel tiež, že sa nestal obeťou halucinácie. No takéto udalosti priamo prekračovali medze detektívovej racionálnej mysle. Čítal síce v príslušnej literatúre o rozličných príkladoch neobyčajných fenoménov, ktoré sa nedajú vysvetliť normálnym spôsobom, ba dokonca počul i vo Varšave o „strašidlách“ aj v Mokotowskej ulici, aj na ulici Emílie Platerovej, aj v Bagatele, ale tamtie úkazy boli odlišného charakteru. No celý ten príbeh o starom zámku s príšernými a nebezpečnými príznakmi sa mu zdal až priveľmi fantastický. Na druhej strane, komu by už išlo o to, aby strašil Freda...

– Hm... – zamrmlal po dlhšej chvíli, keď premýšľal, a bezmyšlienkovite pritom kreslil akési kolieska na papier, čo pred ním ležal, ako to mal vo zvyku, keď o niečom sústredene uvažoval. – Zvláštne... Veľmi zvláštne... V čom vám ja vlastne môžem poradiť? Ani na okamih nepochybujem o pravdivosti tvojich slov... Takisto nepochybujem, že si nemal vidiny... Niet žiadneho dôvodu nazdávať sa, že by dakto z obyvatel'ov zámku zámerne vystrájal takéto potmehúdstva.

– Vylúčené! Pekné potmehúdstva! Prisahám ti, že žiaden človek by nedokázal zinscenovať také úkazy...

– Tým skôr... V čom by teda spočívala moja pomoc? Obráť sa radšej na metapsychikov, skúmateľov paranormálnych fenoménov...

Fred začal energicky protestovať.

– Nie... Nie! – zvolal. – Ty jediný nás povzbudíš na duchu, vysvetlíš, čo to má všetko znamenať! Nemám chuť do toho zasvätiť cudzích ľudí a vyvolať okolo našej rodiny nepeknú senzáciu... Napokon... Strýc Karol je vlastne akoby okultista – a utiekol ako prvý... Neodmietaj... Príď k nám...

A keď detektív neurčito potriasol hlavou, naliehal ďalej.

– Ber to ako návštevu u nás, ako krátky odpočinok na vidieku... Už dávno som ťa k nám chcel pozvať a nehnevaj sa, že to pozvanie prichádza tak neskoro... Prosím ťa, príď! Ved' my všetci sme sa tam dostali skoro do stavu pomnutia zmyslov a ja sám sa občas pokladám za šialenca... Prisahal som sestre, že ťa nahovorím, že ťa dovediem...

Den sa zdráhal len naoko. Aj jeho vábila možnosť zoznámiť sa so strašným votrelcom zo záhrobia. Bojovať s duchom, ktorý sa pokúša škrtiť, ktorý sa pokúša vraždiť – to by mohlo byť naozaj zaujímavé! No bol teraz doslova zavalený prípadmi, ktoré vyšetroval... Jedného z nich, výnimočne tajomného a neobyčajného, mal plnú hlavu...

– Som príšerne zaneprázdnený, – zamrmlal. – Neviem, či sa mi podarí uvoľniť sa...

– Ak budeš chcieť, určite si dokážeš nájsť chvíľu času! – prosil ho Fred, keď videl, že priateľ sa už podvoľuje jeho prehováraniu. – Zopár dní počkáme, ba hoci aj týždeň... Za ten čas nám duch azda neublíži... Si úžasne dobrotivý, že neodmietaš! Takže prídeš? Platí?

Ak sa už detektív mal rozhodnúť, rozhodoval sa rýchlo.

– Platí! O týždeň budem v Podbereží! – povedal krátko. – Skôr nemôžem. Ak to bude potrebné, zostanem dlhšie...

– Ani neviem, ako ti poďakovať! – dostal zo seba, schytil Dena za ruku a srdečne mu ju stisol. Banálne slová vďačnosti zazneli vo Fredových ústach úprimne a s vrúcnosťou.

Nuž hľa, a takto sa detektív ocitol v starom paláci v pohraničí.

A tam vedľa bola tá izba!

Napriek detektívovým naliehavým prosbám mu domáci pán nedovolil prenocovať v nej okamžite. Zjavne sa obával, že po únavnej ceste by sa v prípade bezprostredného stretnutia s prízrakom mohlo vzrušenie

ukázať príliš silné. Želal si preto, aby Den prvú noc strávil na prízemí. Až po dlhom naliehaní súhlasil, aby upratali dve izby, susediace s „diabolskou komnatou“. V tej najbližšej sa nachádzal Den a v ďalšej Fred. Takto to malo byť bezpečnejšie. Podbereski totiž naďalej rozhodne tvrdil, že desivé úkazy sa obmedzujú výlučne na tajomnú izbu: v ostatných izbách síce veľmi dobre tie zvuky a výkriky počuť, no príznaky sa zjavujú iba v nej...

Dvere od oboch komnát nechali otvorené, a tak nocovali akoby v jednej izbe. Keď detektív ležal na lôžku, veľmi dobre videl Freda, unaveného rozprávaním, ako spal s hlavou, zavinutou v prikrývke, spánkom spravodlivých, hoci predtým prisahal, že nezaspí a bude bdieť nad bezpečnosťou svojho priateľa. No Den dorazil do Podberesia dosť neskoro – až okolo jedenástej večer – a potom sa ešte dlho zhovárali...

Usmial sa a pozrel na hodinky.

Dve hodiny.

Za oknami sa nebo z tmavo-zafírového menilo na sivé a samotná izba zasa nadobúdala čoraz zreteľnejšie kontúry, akoby z nej niekto pomaly sťahoval záclonu.

Dnes sa už teda nič nestane!

Den pozrel akoby s ľútosťou na dvere, vedúce do komnaty – „diablovho dúpätá“. Boli zamknuté na kľúč – bol v zámke a ani najmenší šuchot neprezrádzal, že by sa za nimi malo diať niečo zvláštne.

Keďže detektív nedokázal krotiť svoju zvedavosť, už predtým stihol nazrieť dovnútra. Hrôzostrašná komnata vyzerala rovnako ako každá iná miestnosť v hornej časti paláca. Starý nábytok, obrazy, veľká vyrezávaná posteľ s baldachýnom. Podobná tej, v ktorej sa nachádzal. Vo všeobecnosti tam bolo dosť ponuro. No ktorá izba sa nezdá byť ponurá pri mihotavom jase sviečky, ak ešte navyše o nej kolujú všakovaké legendy?

A tak teda nadarmo čakal celú noc – vari nič nepotvrdí rozprávania, ktoré si vypočul? Prízraky sú dobre vychované a uctili si, že sa objavil hosť. A možno sa zľakli boja – ak si domysleli, že Den im chystá prekvapenie? Keďže totiž vedel, že rady vyvádžajú svoje kúsky potme, priviezol si aj niekoľko ručných elektrických lampášov so silnými batériami do paláca, ktorý takéto osvetlenie nemal. Dva spočívali na nočnom stolíku hneď vedľa browningu, ďalšie dva zasa odovzdal Fredovi – pre každý prípad...

Takže teda nič?

Keď tu zrazu...

Den odrazu začul podivný šramot. V prvom okamihu ani sám nevedel určiť, či ho naozaj zaregistroval alebo ho len oklamali zmysly. No nie! K ušiam, nastraženým sústredeným očakávaním, opäť doľahol nezreteľný šuchot.

Áno! Nepochybne je to z tej komnaty!

Detektív sa na svojom lôžku narovnal ako struna.

Že by?

Šramot sa neustále zintenzívňoval, stával sa čoraz zreteľnejším. Zreteľnejším až do takej miery, že sa dala zistiť príčina, ktorá tie zvuky vyvolala. Už k nim nedoliehal dáky nedefinovateľný hluk, ale čoraz silnejšie znel zvuk krokov...

Boli to kroky muža, ktorý sťažka a pomaly vystupuje smerom k zatvoreným dverám...

– Fred! Počuješ? – zvolal Den polohlasne a vyskočil z postele.

No Podbereski spal tvrdo. Detektív k nemu musel pobehnúť a zatriasť ním pár ráz za rameno, kým sa zobudil.

– Počúvaj... Už sa to začína. Priprav si zbraň...

Keď Fred počul tieto detektívove slová, ihneď sa celkom prebral. Bleskurýchle vyskočil z lôžka, schytil browning aj lampáš a náhlil sa za Denom do prvej izby.

– Tam...

Kroky za dverami zatiaľ zastali. Povedal by si, že ten, čo sa za nimi skrýva, teraz prestupuje z jednej nohy na druhú v neistote, čo má ďalej robiť, a zároveň pohmate hľadá kľučku, lebo bolo počuť, akoby sa pozdlž dverí zľahka presúvali prsty.

– Chce vojsť? Veď ja mu už pomôžem! Fred... priprav sa!

Obaja len v nočných košeliach a mocne stískajúc revolyvery zakrádali sa po špičkách k zamknutým dverám na stretnutie s tajomným prišelcom.

Stačí len skrútnuť kľúčom v zámke, silno trhnúť a potom sa už rýchlo ukáže, ako vyzerá ten fantóm, keď bude zaliaty lúčmi elektrického svetla.

Den sa dotkol kľúča...

Sotva ním však stačil pohnúť, odrazu sa zamknuté dvere otvorili samy.

Samy! Uzrel pred sebou ciernu temnotu izby a ovanul ho ľadový závan.

Chcel niečo zakričať, no nemohol. To preto, lebo v tej istej chvíli sa priamo pred ním zablysli dve žltozelené svetlá ako príšerné zreničky a zároveň zahrnel mocný hlas:

– Spoz... náš... ma!

Den nebol žiadny zbabelec. No v tom hlase zaznelo čosi také strašné a zrenice sa doňho na okamih vpili s takou silou, že stál ako priko vaný na mieste a doslova sa nemohol pohnúť.

Trošku sa spamätal až potom, keď mu okolo ucha zahučal výstrel a rozľahla sa zvučná kľatba.

– Ech... Do šľaka! Zhyň, ty diabol!

To Fred, ktorý stál za ním, vystrelil z browningu. Potom ešte druhý a tretí raz.

Zrenice zmizli.

Detektív sa otriasol z dojmu, akým naň zapôsobili, a spolu so svojím priateľom vtrhol do komnaty. Temnotu rozptýlilo ostré svetlo elektrických lampášov. Ba vlastne skôr prítmie, keďže izba nebola úplne tmavá: prenikli tam už sivé lúče úsvitu.

Dlho blúdili lampášmi dokola po stenách a po tých najzapadnutejších kútoch. Nikde nikto...

Komnata bola prázdna. Rozhodne prázdna a ani ten najmenší detail neprezrádzal, že by sa tam prednedávnom mohla nachádzať nejaká živá bytosť.

S údivom na seba pozreli.

– Do šľaka! – zopakoval Podbereski.

Teraz začal Den pomaly, systematicky prezerat' steny a klopkat' na ne. Márne! Ani stopy po tom, že by niekde boli duté alebo že by sa niekde nachádzali tajné dvere, šikovne ukryté v tapete. Odsúval nábytok, nazrel pod posteľ, osvetlil vnútro masívnej gdanskej skrine, a keď napokon pokľakol, plazil sa po podlahe, pričom svedomito skúmal aj tú najdrobnejšiu špáru, aj tú najmenšiu štrbinu.

Vstal spotený a zaprášený.

– Nič! Ale vo dne sa mi bude hľadať lepšie! – vyhlásil.

Fred smutne potriasol hlavou.

– Desať ráz som túto nešťastnú izbu bedlivo prehľadal skrz na skrz, prevrátil ju hore nohami! Bohužiaľ, márne. Napokon...

Dokonca za sebou ani nezamkli dvere a obaja sa vrátili do spálne, ktorú obýval Den. Detektív sa usadil na posteli a zapálil si cigaretu. Podbereski zasa dokončil svoju myšlienku:

– Napokon, – zopakoval, – ako vysvetlíš, že dvere, ktoré si sám zariľoval a zamkol na kľúč, sa odrazu samy otvorili?

Detektív na tú otázku neodvetil priamo, ale riekol:

– Počul si hlas?

– Úplne zreteľne! Vykrikol: „Spoznáš ma!“

Den vypustil z úst veľký kúdol dymu.

– „Spoznáš ma!“ Hm, takže vyhrážka.

– Mám si dávať pozor! No vynikajúce! A videl si tie žltozelené zrenice, Fred?

– Ako to, či som ich videl? Vpíjali sa do teba s hnevom a nenávisťou! Tak ako predtým zazerali na Wandu a na mňa. Znovu ich vidím! Hypnotizujú človeka, akoby vrástol do zeme, sú príšerné...

– Áno, človek akoby vrástol do zeme! – pomaly povedal Den, spomínajúc si na ten podivný pocit, ktorý nebol ani celkom strach, ani úplná nemohúcnosť, aký sa ho zmocnil, keď uzrel ten hrôzostrašný úkaz. – Máš pravdu, tie oči sú monštruózne...

Prvé lúče vychádzajúceho slnka zatiaľ stihli úplne rozptýliť temnotu. Svetlo už prenikalo všade a zlievalo sa so žltavým plameňom zapálených sviec.

– Takže vidíš, – povedal Fred po chvíľke mlčania, – že som sa nezbláznil, keď som ti rozprával tie historky! No tu sa človek naozaj môže zbláznit! Dnes sa už určite nič viac nestane, lebo ten čert či kýďas, ktorý sa nám ráčil zjaviť, nemá vo zvyku chodiť na návštevy počas dňa... No dvere predsa len zamknem...

Opäť zariľoval a zlostne skrútol kľúčom v zámke.

– Slabá útecha! – dodal. – Ak bude chcieť, opäť si otvorí. Teraz, keď si sa už presvedčil na vlastné oči, vrav: Čo si o tom myslíš?

– Som toho názoru, – odvetil Den, – keďže nám nehrozí nová návšteva toho zlostného milost'pána, urobíme najlepšie, ak sa okamžite pokúsime pospať si. Zajtra sa tým prípadom budem zaoberať podrobnejšie...

– No dobre! – dobiedzal Fred. – Ale aký máš na to názor?

Den si zapálil ďalšiu cigaretu.

– Môj názor? – zamrmal. – Zatiaľ žiadny. Priznávam, že s niečím podobným som sa stretol po prvý raz. A nikdy som veru nečakal, že

sa stretnem s takýmto protivníkom! Bol som vyzvaný na súboj a túto výzvu prijímam! Čo z toho bude, to netuším. Možno podľahnem diabolským silám... Tie dvere... ten hlas... tie zrenice! V každom prípade, v Podbereží zostanem rád. Momentálne sa odo mňa nedozvieš nič viac. A teraz dobrú noc, Fred.

– Dobrú noc! – zopakoval domáci pán s trošku rozčarovaným tónom v hlase. Myslel si, že detektív bude chcieť rozobrať udalosti, ktoré pred chvíľou prežili, trošku obšírnejšie.

No poznal ho príliš dobre na to, aby nenaliehal. A o to viac, že naliehanie by nevedlo ku konkrétnej odpovedi.

– Hádám náš odpočinok už nič nenaruší! – prehodil už na odchode a vybral sa do svojej spálne.

Čoskoro sa odtiaľ ozvalo hlasné chrápanie.

Hoci Den predstieral, že je nesmierne unavený, len čo spozoroval, že jeho priateľ zaspal, potichu sa zdvihol z lôžka a po špičkách sa prikradol k zamknutým dverám. Pritisol na ne ucho. No napriek tomu, že načúval naozaj dlho, ticho nenarušil žiaden podozrivý šramot. Keď hosť zo záhrobia splnil svoju úlohu a vyslovil výstrahu, zjavne nepovažoval za vhodné objaviť sa znovu.

Detektív, čoraz zamyslenejší, sa vrátil do posteľe.

Bolo už po štvrtej a slnečné lúče riadne pripekali, keď mu konečne viečka oťaželi spánkom.